

Webinar

20.01.2026

Implicacions legals de la RAP i nous horitzonts normatius

Aloia López Ferro

Concepte de RAP

Conjunt de mesures adoptades per garantir que els productors de productes assumeixin la **responsabilitat financera** o bé la **responsabilitat financera i organitzativa de la gestió de la fase de residu** del cicle de vida d'un producte.

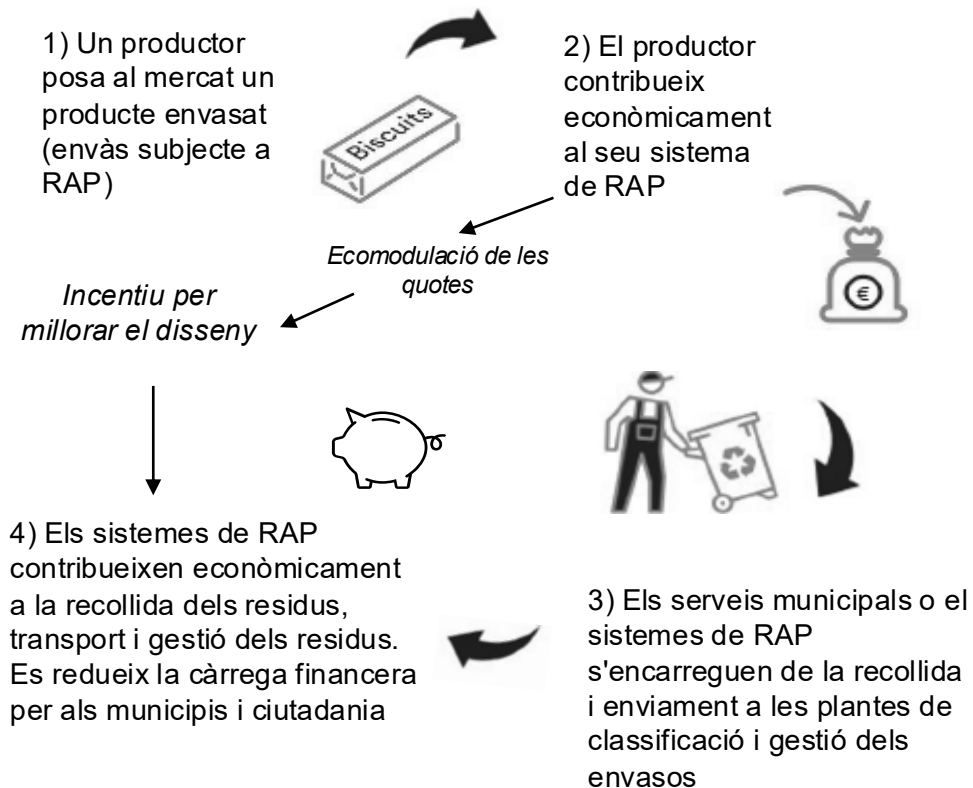
Aquesta obligació pot incloure també la responsabilitat de **contribuir a prevenir els residus i que es puguin reutilitzar i reciclar**.

I com es complexen aquestes obligacions?

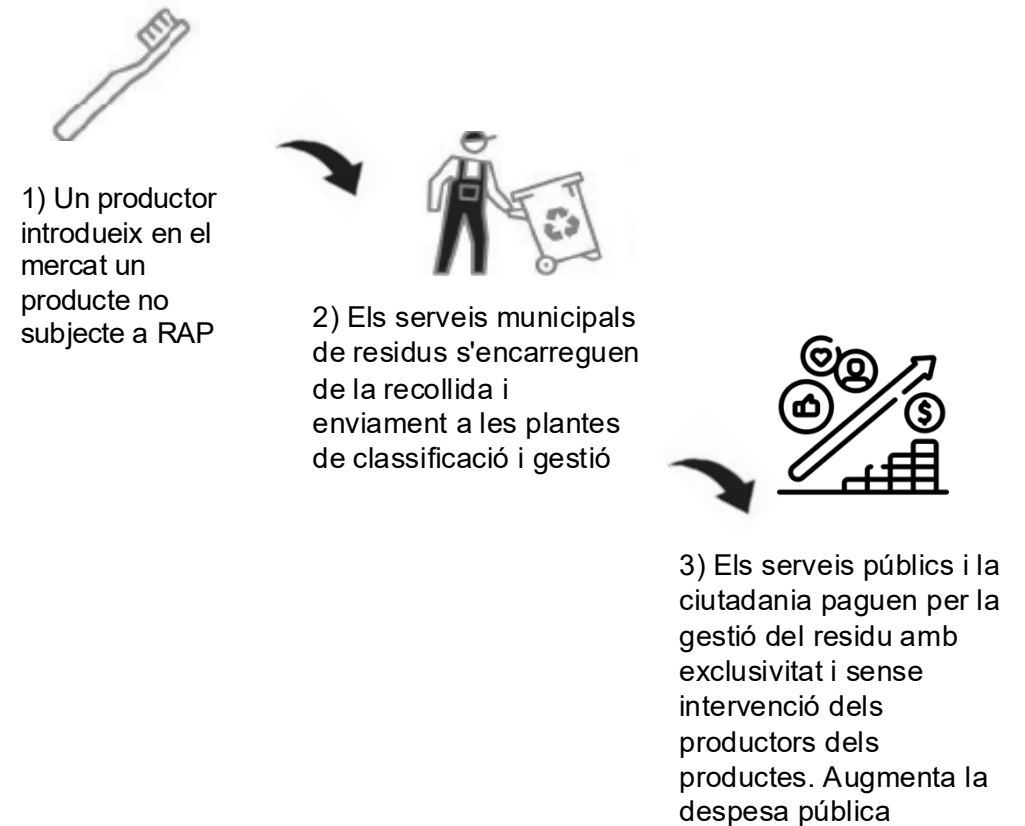
- Algunes obligacions són de **compliment individual** per cada productor del producte (obligacions que no siguin financeres o organitzatives de la gestió dels residus).
- Altres es compleixen per mitjà dels **sistemes de responsabilitat ampliada**.
- El sistemes poden ser individuals (**SIRAP**) o col·lectius (**SCRAP**).

Concepte de RAP

Productes subjectes a RAP (exemple envàs)

Productes no subjectes a RAP (exemple raspall de dents)

Concepte de RAP

Règims de RAP actuals	Règims de RAP futurs a Espanya
1. Envasos 2. Olis industrials usats 3. Aparells elèctrics i electrònics 4. Pneumàtics fora d'ús 5. Vehicles al final de la seva vida útil 6. Piles i acumuladors 7. Tabac amb filtres i filtres de tabac 8. Medicaments (recollida)	9. Globus i tovalloletes humides (plàstic i no plàstic) 10. Tèxtils 11. Arts de pesca 12. Mobles i estris 13. Plàstics d'ús agrari 14. Medicaments i cosmètics (microcontaminants)

Concepte de simbiosi industrial

Estratègia Espanyola d'Economia Circular 2030:

“**Estratègia empresarial** que consisteix a **connectar diverses indústries** amb l'**objectiu de reduir la necessitat de matèries primeres verges i l'eliminació de residus**, tancant així el cicle del material, una característica fonamental de l'economia circular i un motor per al creixement verd i les solucions ecoinnovadores.

També pot **reduir les emissions** i el **consum d'energia** i crear nous fluxos d'ingressos”.

Exemple: quan una indústria utilitza els subproductes o residus d'una altra.

Indústria A · Empresa envasadora

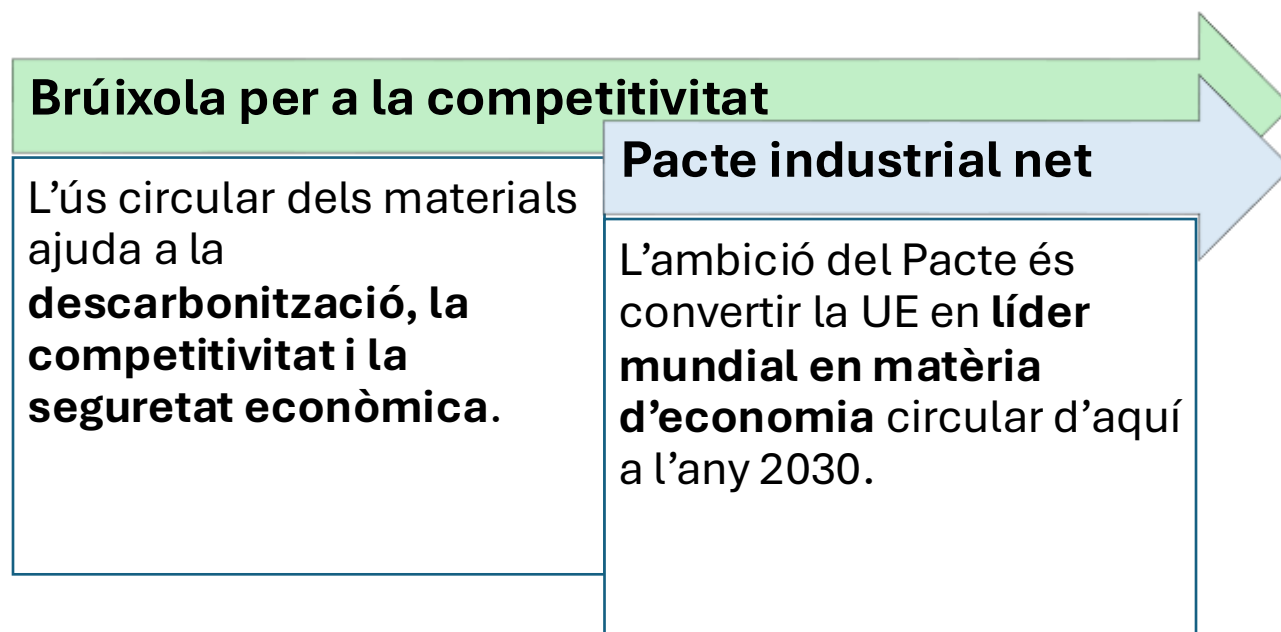
Posa al mercat envasos de plàstic i cartró i genera merma en el seu procés productiu

Indústria B

Utilitza els residus de la Indústria A per fabricar nous envasos

Nou context estratègic i normatiu

Projecte pilot per impulsar la circularitat dels plàstics.

Mesures a curt termini per donar suport a la circularitat en el sector dels plàstics.

FCR per als plàstics a la UE.

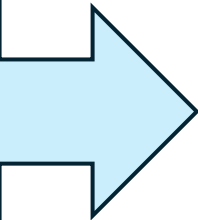
Reglament d'economia circular de la UE (previst per a 2026)

Pot incloure: la **reforma dels criteris de fi de condició de residu (FCR)**; la simplificació, digitalització i ampliació dels règims de RAP.

Com pot la RAP contribuir a la simbiosi industrial i a la recuperació de materials?

Instrument econòmic per incentivar l'aplicació de la **jerarquia de residus**.

RAP en sentit ampli:
obligacions de disseny,
informació, restriccions a la
comercialització, utilització
materials reciclats.

- ✓ **Obligacions de disseny.** Per exemple: % reciclat en envasos.
- ✓ **Informació:** proporcionar informació per a les gestors de residus i sobre les característiques del producte relatives a la **durabilitat, capacitat de reutilització, reparabilitat, reciclabilitat i contingut en materials reciclats.**

Com pot la RAP contribuir a la simbiosi industrial i a la recuperació de materials?

- ✓ Objectius de reciclatge y valorització.
- ✓ Ecomodulació de les quotes.
- ✓ Per calcular el costos a cobrir per els productor: tenir en compte els ingrés derivats de la venda de matèries primeres secundàries.
- ✓ S'han d'establir sistemes d'informació.
- ✓ Els Estats membres han de garantir un diàleg periòdic entre productors, gestors de residus i xarxes de reparació.

¿Ecomodulació?

Exemple:

- Envàs no reciclable → **Quota alta**
- Envàs reciclable → **Quota baixa**

Com pot la RAP contribuir a la simbiosi industrial i a la recuperació de materials?

Envasos	1/1/2030	1/1/2040
Ampolles de plàstic d'un sol ús per begudes	30%	65%
Envasos de plàstic aptes per contacte		
• PET	30%	50%
• Un altre plàstic	10%	25%
Altres envasos de plàstic	35%	65%

- ✓ Obligació d'implantar un SDDR (RD envasos).
- ✓ Elaboració de plans col·lectius de prevenció i ecodisseny (RD envasos).
- ✓ Establir mesures per garantir la incorporació de materials reciclats en envasos i destinar el PET recuperat a la fabricació de plàstic reciclat (RD d'envasos).
- ✓ Destinar un % del seu pressupost a finançar mesures de reducció i de prevenció (Reglament d'envasos).

Reflexions finals

- L'economia circular és una **palanca estratègica per a la competitivitat** de la Unió Europea.
- La recuperació de materials és clau per reduir la **dependència de proveïdors externs i garantir l'autonomia estratègica de la Unió Europea**.
- Es preveuen **modificacions en la normativa per facilitar els intercanvis de materials**.

Evolució dels SCRAPs de la gestió dels residus a garants de la disponibilitat de matèria primera secundària i catalitzadors de les relacions de simbiosi industrial?

20.01.2026

